

Sylabus
Ekonomická antropologie (TES)

Daniel Sosna, vyučující

Doba a místo (přednáška): pondělí 08:25 – 10:05, RJ-315

Doba a místo (seminář): 10:15 – 11:00, RJ-315

Kontakt:

Kancelář – Sedláčkova 15, místnost SP-217

E-mail – dsosna@ksa.zcu.cz

Konzultační hodiny:

Úterý 9:00-10:00

Cíle:

Kurs je zaměřen na pochopení rozličných forem produkce, distribuce a konzumace zdrojů z antropologické perspektivy. Důraz bude kladen právě na specificky antropologický úhel pohledu, který nahlíží na ekonomické fenomény skrze významy smysluplné v konkrétním kulturním kontextu. Studenti budou seznámeni s klíčovými teoriemi, metodologií a klasickými studii ekonomické antropologie.

Výstupy a kompetence:

Výstupem bude schopnost studentů rozpoznat a analyzovat ekonomické pozadí lidské každodennosti. Studenti si osvojí pojmy, teorie a metody, které budou schopni aplikovat na problematiku z vlastního okruhu zájmu. Součástí kurzu je projekt, který podporuje schopnost samostatně získat a zpracovat empirická data a zasadit výsledky do antropologického kontextu.

Předpoklady:

Schopnost číst anglicky a využívat elektronické zdroje informací.

Požadavky na studující:

a) Přečíst povinnou literaturu k přednáškám. Jedná se o čtyři monografie:

Ho, K. Z. (2009) Liquidated: an ethnography of Wall Street. Durham, Duke University Press.

Malinowski, B. (1922) Argonauts of the Western Pacific. London, Routledge.

Mauss, M. (1999)[1923] Esej o daru, podobě a důvodech směny v archaických společnostech. Praha, Sociologické nakladatelství.

Polanyi, K. (2006)[1944] Velká transformace. Brno, CDK.

b) Přečíst literaturu na semináře a připravit se na diskuzi v semináři. V případě absence na semináři student předloží recenzi stať ze zadané literatury v rozsahu 500 - 700 slov v digitální podobě na adresu dsosna@ksa.zcu.cz. Příložený soubor s recenzí pojmenujte podle následujícího klíče: Prijmeni_Jmeno_TES_18_cislo_seminare. V názvu souboru neuzívejte diakritiku (příklad: výtah Břetislava Červotoče ze semináře č. 2: Cervotoc_Bretislav_TES_18_02). **Toleruji max. dvě absence, za které nebyla dodána recenzi stať.** Formát recenzi stati je dobře vysvětlen v knize Jadwigy Šanderové 2005: Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách, Praha: SLON. Zdůrazňuji, že chci RECENZI a ne pouze výpisky z četby!!!

c) Spoluvedení semináře (1x během semestru).

d) Provedení malého výzkumu a prezentace jeho výsledků

Studenti si vyberou konkrétní lokalitu a provedou malý výzkum etnografické povahy, který bude založen na systematické práci po dobu 6 týdnů. Cílem projektu není "proběhnout" lokalitou s dotazníkem, ale díky opakované interakci a trpělivosti nasát to, co na první pohled není zřejmé. Výzkum tedy bude vyžadovat opakovanou fyzickou přítomnost ve zkoumaném prostoru, zapisování terénních poznámek a zvládnutí interakce s lidmi. Výstupy budou kumulativní a budeme na nich pracovat krok za krokem:

1. Výběr lokality a start výzkumu - do **8.10**.

2. Terénní deník - předložení terénních poznámek v digitální podobě (PDF soubor) na portálu **29.10**. Příklad pojmenování souboru: Cervotoc_Bretislav_TES_18_pozn. Způsob psaní a organizace terénních poznámek naleznete např. zde:

Bernard, H. R. (2006) Research methods in anthropology: qualitative and quantitative approaches. Lanham, AltaMira Press.

Sanjek, R. (1990) Fieldnotes: the makings of anthropology. Ithaca, Cornell University Press.

3. Provedení a zpracování rozhovoru - v rámci výzkumu provedete rozhovor. Přepis rozhovoru okódujete (induktivně) a připravíte jeden PDF soubor s dvěma výstupy:

A. Tabulka 1 vypracovanou metodou LaPelle (2004), ve které budou jednotlivé výroky informátora(-ky) spolu s přiřazenými kódy a pořadím.

B. Tabulka 2 se seznamem vytvořených kódu (tzv. *codebook*) metodou LaPelle (2004)

Předložení zpracovaného rozhovoru v digitální podobě (PDF) na portálu **13.11**. Doporučuji pracovat ve Wordu a ve finále exportovat soubor do PDF. Příklad pojmenování souboru: Cervotoc_Bretislav_TES_18_interview. Informace o kódování naleznete např. zde:

Bernard, H. R. (2006) *Research methods in anthropology: qualitative and quantitative approaches*. Lanham, AltaMira Press.

La Pelle, N. (2004) *Simplifying Qualitative Data Analysis Using General Purpose Software Tools*. *Field Methods* 16(1), 85-108.

4. Konec výzkumu - **19.11**.

5. Etnografický článek - nahrajete v digitální podobě (PDF soubor) na portál do **10.12**. Příklad pojmenování souboru: Cervotoc_Bretislav_TES_18_clanek.

Získané zkušenosti a poznatky využijete při tvorbě etnografického článku. Při tvorbě se můžete inspirovat empiricky orientovanými články, které probíráme v semináři (např. Bear, Hartman, Knight, Reno, Uzendoski). Rozsahově se ale bude jednat o kratší text o rozsahu 2000 - 3000 slov. Článek bude obsahovat název, vaše jméno, tělo článku, seznam citované literatury a v případě potřeby i poznámky pod čarou. K citování použijte úzus Sociologického časopisu, který je podrobně popsán zde: http://sreview.soc.cas.cz/uploads/file_service/b93c01a31f8da94aff10f8e549818e0c/cs/Citacni_zasady.pdf

Metody:

•Vyučování

- Přednášky budou probíhat formou klasického přednášení s použitím dataprojektoru. Seminář bude postaven na diskuzi o vybraných článcích, které jsou zadávány na týdenní bázi.

•Hodnocení

- Ústní zkouška: 1-4
- Výzkum: Prospěl/neprospěl
- Pro přípuštění k závěrečné ústní zkoušce je nutné dodat všechny požadované výstupy z výzkumu, jednou se podílet na vedení semináře a v případě absencí dodat recenze.
- Závěrečná známka v kurzu bude kombinací hodnocení ústní zkoušky, výstupů z výzkumu i aktivity v semináři, případně kvality recenzí.

E-mailová komunikace:

Stejně jako já máte podle nařízení děkana povinnost kontrolovat váš univerzitní e-mail, který je navíc napojen na nástroje hromadné komunikace portálu. Jako pedagog a badatel nemám časový potenciál dohledávat individuální adresy, ale pro hromadnou komunikaci používám portál. Prosím kontrolujte e-mail a reagujte v rozumném časovém odstupu. Zároveň vás žádám, abyste při elektronické komunikaci ctili základní pravidla akademického chování, tedy že váš e-mail bude mít oslovení a vaše jméno na konci. Do názvu mailu prosím zadejte KUL. K e-mailům bez těchto náležitostí necítím povinnost reagovat.

Akademická etika:

Rád bych vás upozornil, že ke studiu v akademickém prostředí patří také etika. Zejména plagiátorství je na úrovni studentských prací časté a to i v tomto kurzu. Jakékoliv formy opisování a podvádění v případě odhalení předám disciplinární komisi FF (http://www.ff.zcu.cz/files/Disciplinari_rad.pdf). V případě, že si nejste jisti pravidly pro tvorbu akademického textu, pročtěte si jeden z mnoha zdrojů na webu (<http://knihovny.cvut.cz/studium/jak-psat-vskp/doporuceni/plagiatorstvi/>, <http://www.muni.cz/study/plagiatorstvi?lang=cs>), případně se poradte se mnou.

Osnova přednášek

1. Týden – (absence)

2. Týden – (Úvod + Ekonomická antropologie a její inspirace)

3. Týden – (Kulturní a sociální ekonomie)

4. Týden – (Metodologie ekonomické antropologie)

5. Týden – (Produkce)

6. Týden – (Směna 1)

7. Týden – (Směna 2)

8. Týden – (Vlastnictví)

9. Týden – (Platidla)

10. Týden – (Věci a konzumace)

11. Týden – (Neformální ekonomika)

12. Týden – (Debata o projektech)

Přehledová (nepovinná) literatura k přednáškám:

Gudeman, S. (2001) *The anthropology of economy: community, market, and culture*. Malden, Blackwell.

Hann, C. M. and Hart, K. (2011) *Economic anthropology: history, ethnography, critique*. Cambridge, Polity Press.

Osnova seminářů

1. Týden

Organizační informace

2. Týden

Uzendoski, M. A. (2004) Manioc beer, and meat: Value, reproduction and cosmic substance among the Napo Runa of the ecuadorian Amazon. *Journal of the Royal Anthropological Institute* 10(4), 883-902.

3. Týden

Parry, J. and Bloch, M. (1989) Introduction: Money and the morality of exchange. In J. Parry and M. Bloch (eds) *Money and the morality of exchange*, 1-32. Cambridge, Cambridge University Press.

4. Týden

Rakowski, T. (2017) Interior Spectacles: The Art of the Informal among Bootleg Miners in Wałbrzych, Poland. In D. Henig and N. Makovicky (eds) *Economies of Favour after Socialism*, 161-180. Oxford, Oxford University Press.

5. Týden

Sosna, D. and Bruclíková L. (in press) Drinking and dreaming in the dormitories: Workers struggle in times of economic development. *Journal of Material Culture*. DOI: 10.1177/1359183518803389

6. Týden

Ssorin-Chaikov, N. (2006) On heterochrony: birthday gifts to Stalin, 1949. *Journal of the Royal Anthropological Institute* 12, 355-375.

7. Týden

Hartman, T. (2008) States, markets, and other unexceptional communities: informal romanian labour in a Spanish agricultural zone. *Journal of the Royal Anthropological Institute* 14, 496-514.

8. Týden

Reno, J. O. (2009) Your Trash Is Someone's Treasure: The Politics of Value at a Michigan Landfill. *Journal of Material Culture* 14, 29-46.

9. Týden

Gell, A. and Hirsch, E. (1999) *The art of anthropology: essays and diagrams*. London, Athlone Press. (s. 29-51)

10. Týden

Kideckel, D. (2004) Miners and wives in Romania's Jiu Valley: perspectives on postsocialist class, gender, and social change. *Identities: Global Studies in Culture and Power* 11(1), 39-63.

11. Týden

Knight, D. M. (2015) Wit and Greece's economic crisis: Ironic slogans, food, and antiausterity sentiments. *American Ethnologist* 42(2), 230-246.

12. Týden

Bear, L. (2013) The antinomies of audit: opacity, instability and charisma in the economic governance of a Hooghly shipyard. *Economy and Society* 42(3), 375-397.

Vedoucí kurzu si vyhrazuje právo na změnu.